

attribuuntur. sed supra dicta satis sit teri-
gisse et declarasse. Sunt enim ea que magis
proprie sibi communi videntur et communi assu-
gnant. **P**eccata venialia intelligi p li-
gnū fenū et stipulā aliqui volūt. inter quos
sepe prefatus beatus Thom. sup illo quod
i. ad corin. iij. dicit aplos Quod aliqui sup fun-
damentū spūale edificāt aurum. argentū
lapides preciosos. Alij vero supedificāt li-
gnum. fenū. et stipulā. Et quod ille qui sup fun-
damentū spūale sic lignū fenū et stipulam
edificat saluus erit. sic tamē quasi p igne
id est patiet penā sed non eternā. intelligi
p ista tria vltima volūt peccata venialia.
Quod tamē sicut eundē doctorē proprie in-
telligi habet de ipis peccatis venialib' quod
admiscent se pcurantib' terrenis. Nam aliq
interdū peccata venialia se viris spūalib'
admiscent. sed quod leuissima sunt non pur-
gant p ignem. sed frequētissime p ipsum
feruorē charitatis. Talia igitur peccata ve-
nialia se terrena pcurantib' admiscencia
ideo p lignū fenū et stipulam significatur
quia sicut p dicta tria in domo cōgregan-
tur nec tamē ad substantiā edificij pertinet
immo cōburi possunt. edificatio nihilomi-
nus integro remanēte ita etiā peccata ve-
nialia multiplicari in hoīne possunt man-
nente spūali edificio. Et tunc p istis pati-
tur ignē. vel scilicet temporalis tribulatio in
hac vita. vel purgatorij si ipis nodū pur-
gatis decedat. sed tamē salutē cōsequetur
eternā. **D**icitur autē hmoi peccata ve-
nialia supedificari spūali fundamēto nō
quasi directe sup ipm. etenim sup bonum et
spirituale. malū proprie edificari non po-
test sed super. i. iuxta. sicut in simili ibi in
psal. dicit. Sup flumina babilonis etc. i.
iuxta flumina babilonis. Notāter etiā et
bene ad ppositū aliquorū infra tangēdoz
dicunt hmoi venialia peccata sic p lignū
fenū et stipulā significata spūali edificio
supedificari. Nam nisi spūali edificio
supedificata essent. homo talia habēs nō
esset saluus sic quasi p ignem. Unū cū pecca-
to mortali et veniali simul decedēs. habet
quidē lignū fenū et stipulā. sed nō hz spi-
rituali fundamēto supedificata. Et ideo
talis nō erit saluus sic quasi per ignē. quod sim-
pliciter saluus non erit. **E**t important
tria predicta tres modos seu tres gradus
adherētie et grauitatis ipsoz peccatoz ve-
nialiu. tresqz modos seu gradus purga-

tionis eoz. propter quod generaliter omnia
peccata venialia cōplectuntur et cōcernunt
quia nullū est quod nō sit alterius predicto-
rū triū modoz seu graduum adherētie et
grauitatis. Et quod non p aliquē dicto-
rum modoz seu graduū purgatiōis eti-
am purgetur Lignū etenim quod respectu
istoz triū diutius in igne manet signifi-
cat maiora. Stipula que citissime cōbu-
rit minima. Et fenū quod int ista duo se-
quasi mediocriter hz. significat mediocria.

De diuersis effe

Per effectus peccati actualis venialis.
Lures possent peccati venia-
lis effectus enumerari. put plu-
res existunt. ex quibus tamē per
doctores cōius assignatur quod sequitur
Unus quidē quia ad penā obligat Non
autē vt statim supra tactū est quod ad aliquā
triū penarū p peccatis affligi solitariū scz
eterne vel purgatorie. vel in pnti seculo sa-
tisfactorie precise et determinate obliget. sz
bene sub disiunctiōe ad alterā scilicet earū.
Nam de peccato veniali hic. i. in hoc secu-
lo vel satisfactiōe hic nō facta in purgato-
rio si cū eo peccatū mortale nō existat vel
in inferno si cū eo etiā peccatū mortale exi-
stat satisfieri oportet. Et si hic in foro. s.
ecclie pntis homo satisfaciatur. leuiter satis-
faciet. Si vero in foro purgatorij satisfi-
cere expectet. grauiter valde puniet et sa-
tisfaciet. Si vero in foro inferni eum sa-
tisfacere oporteat. pro ipso etiam veniali
grauiissime puniet quia eternalit. Si ta-
men vt tactū est mortale cū ipso veniali
existat. i. quod homo cum ambob' decesserit
Et ad ppositū istarū trium punitionū
seu satisfactionū dari solet exemplū de mē-
sura vini quod in vno forsan loco valebit so-
lidū vnum. si pgradiat vltterius. repietur
valere solidos duos. si vero adhuc vltteri-
or fiat progressus repietur valere solidos
tres. Pena tamē in inferno pro veniali il-
lata incōparabiliter minor est quā ibidem
pro mortali illata. Unde dicitur solet quod pe-
na in inferno pro mortali illata est sicut
soliditas. Illata vero ibidem pro veniali
est sicut superficies. In purgatorio autē p
veniali illata est sicut linea. In pnti vero
seculo pro veniali illata est sicut punctus
Unde sicut ista quatuor sunt adiuicem
iproporzionabilia. ita inter quatuor penas

Compendiū theologie

supra dictas impropotionabilis est dif-
ferētia. ¶ Secundus effectus peccati ve-
nialis est q̄ animā maculat. Nō sic iuxta
quod statim supra tractauim⁹ intelligat. q̄
sc̄z nitorē illū aīe qui ex actibus caritatis
z virtutū nascitur seu pcedit respectu illi-
us in quo incidit impedit. Et sic per in-
directū. maculā quandā in anima indu-
cit. Prout iuxta aliquos doctores potest
exēplū poni de imagine picta. que aliq̄n-
do denigrari potest intantū vt nullo mo-
do videri possit. Aliquādo vero sic solum
obscurat vt videri quidē possit sed nō ple-
ne discerni. Propter quā similitudinē dī-
cit beatus Grego. q̄ pct̄m veniale obscu-
rat. mortale vero obtenebrat. Respectu at̄
istius macle dīci solet q̄ in saluādīs/om-
ne peccatū veniale in p̄nti vita a gratia fi-
nali. i. que in finē habetur. alias saluandī
nō essent. delet. z hoc fm̄ aliquos quantū
ad culpā. sed non quantū ad penā. immo
pena illa in purgatorio soluet̄. ¶ Delet at̄
gratia finalis sc̄z que in morte habet̄ pec-
catū veniale in ipsa dissolutōne aīe z cor-
poris. q̄uis etiā forsan nō sit ad illō mo-
tus contritiōis pro istū directus. z hoc ex
virtute cōplexionis z sui status. Et fm̄ h̄
intelligit verbū August. q̄ dicit. q̄ in pur-
gatorio potest esse absolutio a pena z nō
a culpa. quod etiā similiter ab aliq̄bus do-
ctoribus dīci solitū est. S̄z modo cōiter
tenet̄ cum peccatū veniale ab hinc defera-
tur a multis quod etiā quātū ad culpam
in purgatorio purgari possit. Unde expo-
nēdo illō quod domin⁹ de quibusdā pec-
catis dicit q̄ nō remittunt̄ ne h̄c nec in
futuro dicit Grego. q̄ venialia dimittent̄
in futuro. Quod si intelligat̄ q̄ remittent̄
quantū ad penā tunc expositio sua in ef-
fectu nulla esset. Nam etiā mortalia quā-
rum ad penam q̄ pro eis soluta nō est ibi
dem purgātur. Ideo clarū est q̄ Grego.
intelligere voluit q̄ venialia in purgato-
rio quo etiā ad culpā purgētur. ¶ Tertius
effectus peccati venialis est q̄ feruorē
charitatis minuit. sicut videt̄ de aqua in
ignem proiecta q̄ licet ignē nō extinguat
feruorē tamen illius minuit z tempat. ¶
Quartus effectus pct̄i venialis est q̄ po-
tentias anime/in bonis laxat. sicut p̄ exē-
plum quādo imponit̄ onus super equū/
efficitur z reddit̄ minus p̄mptus et expe-
ditus ad ambulandū. ¶ Quint⁹ effectus

peccati venialis est. qd̄ retardat a gloria.
Nam cū homo decedit z possit si in eo nō
cēt̄ venialia/ statim ad celū euolare post
mortē/ propter ip̄a venialia cogetur ad tē-
pus in purgatorio expectare. Nunq̄ enī
facies dei ab aliquo videbit̄. donec soluat̄
minimū etiā peccatorū venialium q̄ dran-
tem. Oportet enī quēlibet ita mundū an-
te introitū paradisi esse. sicut fuit in inno-
centia baptismali. ¶ Sextus affect⁹ pec-
cati venialis est q̄ bona glorie celestis di-
minuit. Non q̄dem illa que iā debētur et
que iā homo ibi habet̄ p̄ meritū reposita.
Sed illa que deberētur si venialia nō fie-
rent. Nam illo medio tempe quo peccata
venialia fiūt possent aliqua bona fieri. q̄
cum nō fiant de tanto ip̄a gloria cēsetur/
effectualiterq̄ est diminuta. Propter eti-
am illoz venialium perpetratiōne/ oportet
opa quedā bona ad solutiōem et purgatiō-
nem h̄mōi venialium facere z cōuertere per
que valde accrescere potuissent/ accrescere
debuisset cumulus p̄mij eterni. ¶ Septi-
mus effect⁹ peccati venialis est/ qz venia-
lia sepe sunt occasio mortaliū peccatorū.
Et hoc inter alios quatuor modos. q̄ in
superioribus vbi de septē peccatis mortali-
bus tractari icēpit/ late expositi sunt. vbi
mōstratū est q̄ actus qui de se ex suis na-
tura est solum de genere peccati venialis/
potest vel ex cōscientie remorsu vel ex cō-
placētiā vel ex procliuitate. vel ex p̄gres-
su. peccatū mortale effici. ¶ Hoc autē eti-
am singulariter aduertēdū est. q̄ sicut ad
remissionē peccati mortalis erigit̄ deser-
tio actus peccati cum voluntate firmoq̄
proposito in posterum abstinēdi. sic simi-
liter peccatū veniale in p̄nti vita non di-
mittit̄/ nisi etiā actu et proposito defera-
t. ¶ Et hec quoad totalē materiā nature q̄
litat̄ z effectus peccati actualis venialis/
ac circa eam occurrētium/ quantū hunc
presētē istius libelli octauū tractatū cō-
cernere iudicatū est/ dicta sufficiant.

De secunda et vlti^o

tima diuisione peccati in genere seu tanq̄
generis que sumit̄ fm̄ ip̄ius peccati cau-
sam materialem.

Expeditis his que respectu pri-
me diuisionis peccati in gene-
re seu tanq̄ generis. que scilicet
fm̄ quandā peccati qualitātē z q̄ntitatē